37020 XVI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2027

Nr. 34 Brief van de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2026

Hierbij ontvangt u de appreciaties op de reeds ingediende amendementen op de Ontwerpbegroting VWS 2027.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans

De minister van Langdurige Zorg,
W.R.C. Sterk

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 5 van het lid Dobbe (SP) gericht op een wervingscampagne voor zorgpersoneel

Het is van groot belang dat er voldoende personeel instroomt in de sector. Het kabinet begrijpt en deelt daarom de urgentie van dit amendement. Het is echter de vraag of een ongerichte, massa mediale wervingscampagne vergelijkbaar met die van Defensie het juiste instrument is om dit te bereiken. Uit de evaluatie van de eerdere wervingscampagne van VWS 'Ik Zorg' uit 2018 is gebleken dat dit niet heeft geleid tot meer instroom van medewerkers in de sector.

Daarbij start dit najaar al een gerichtere communicatiecampagne die bijdraagt aan het enthousiasmeren van mensen om in zorg en welzijn te gaan werken. Het nieuwe studie- en loopbaanplatform Zowi staat daarbij centraal. Dit gaat studiekiezers en carrière-switchers helpen om een eerste loopbaanstap richting zorg en welzijn te zetten. Het platform en de bijbehorende communicatiecampagne zijn initiatieven vanuit de sector die VWS met een subsidie ondersteunt. De verwachting is dat deze gerichte campagne meer effect sorteert dan een ongerichte wervingscampagne vanuit de overheid.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 8 van het lid Dobbe (SP) over het schrappen van de bezuiniging op de ouderenzorg die voortkomt uit de maatregel 'Wlz-zorg zonder verblijf'

Het amendement stelt dat eerst moet worden gekeken naar wat nodig is voor het leveren van goede ouderenzorg. En vervolgens dient de financiering daarop te worden aangepast. Dat is precies wat is afgesproken in het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO). De kwaliteit van bestaan staat daarbij voorop. Het HLO is breed gedragen. Samen met zorgpartijen, gemeenten en cliëntenorganisaties is gewerkt aan een toekomstbestendig systeem.

De maatregel voor Wlz-zorg zonder verblijf is een integraal onderdeel van dit bredere plan om de ouderenzorg toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit te houden. Met meer aandacht voor mantelzorg, innovatie en minder administratieve lasten. Het HLO biedt een solide basis voor goede ouderenzorg.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 9 van de leden Vervuurt (D66) en Wendel (VVD) over het regelen dat de risicoscans van Z-CERT in 2027 zonder onderbreking doorgaan

Z-CERT dient jaarlijks een begroting in bij het ministerie gebaseerd op financiële kaders. Z-CERT ontvangt daarom al geruime tijd financiële middelen om zich voor te bereiden op en uitvoer te geven aan haar wettelijke taken. Het kabinet erkent het belang van Cyberveiligheid bij zorginstellingen.

In het licht van het voorgaande laat het kabinet het oordeel aan de Kamer.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 10 van het lid Synhaeve (D66) over dat €500.000 extra beschikbaar komt voor de Luisterlijn

Het amendement stelt voor om in 2027 incidenteel € 500.000 extra beschikbaar te stellen voor de Luisterlijn. Hiermee wordt de voorgenomen verlaging van de subsidie aan de Luisterlijn voor 2027 gedeeltelijk ongedaan gemaakt. Het amendement heeft geen structurele werking. Vanaf 2028 blijft de voorgenomen verlaging van circa € 700.000 per jaar gehandhaafd.

In het licht van het voorgaande laat het kabinet het oordeel aan de Kamer.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 11 van het lid Dobbe (SP) over €750.000 voor het compenseren van het eigen risico voor slachtoffers van seksueel geweld

Het kabinet wil benadrukken dat slachtoffers van seksueel geweld een groot onrecht en vreselijk leed is aangedaan. Voor ondersteuning en begeleiding kunnen slachtoffers van seksueel geweld kosteloos terecht bij het Centrum Seksueel Geweld (CSG). Alleen als blijkt dat medische of psychologische (vervolg)zorg nodig is vanuit de Zorgverzekeringwet (Zvw) geldt het eigen risico. Want in de Zvw wordt geen onderscheid gemaakt of de medische noodzaak voor zorg is ontstaan door ziekte, een aandoening of een externe oorzaak zoals geweld.

Deze specifieke groep slachtoffers compenseren voor het eigen risico stelt ons voor een lastig dilemma. Slachtoffers van andere geweldsvormen of mensen die om een andere reden (buiten hen om) zorg nodig hebben, zouden dan ook voor het eigen risico gecompenseerd moeten worden.

Daarmee maken we een onwenselijke rangorde in het leed van slachtoffers van seksueel geweld en andere mensen die zorg nodig hebben. Bovendien is uit een eerdere pilot gebleken dat het (deels) betalen van het eigen risico niet als zwaarwegende drempel is ervaren om hulp te zoeken.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 13 van de leden Teunissen (PvdD) en Struijs (50PLUS) over middelen voor een landelijke verkenning naar de belemmeringen die zorginstellingen ervaren bij het toelaten van huisdieren van bewoners

Veel mensen genieten van het hebben van een gezelschapsdier. Het kabinet kan zich voorstellen dat een huisdier kan bijdragen aan de kwaliteit van leven. Er zijn geen wettelijke bepalingen die verbieden om huisdieren toe te laten tot instellingen voor langdurige zorg. Het is vooral aan de instellingen zelf om te bepalen of dit is toegestaan waarbij zorgaspecten en belemmeringen voor andere bewoners een rol kunnen spelen. Daarbij zijn ook de partijen uit de ouderenzorg, die het Generiek Kompas hebben opgesteld, aan zet om te bepalen of het bezit van huisdieren kan bijdragen aan de kwaliteit van het bestaan van ouderen. Het laten uitvoeren van een landelijke verkenning sluit niet aan bij de verantwoordelijkheden van het ministerie.

Wel is het kabinet bereid om de academische werkplaatsen ouderenzorg te vragen welke mogelijkheden zij zien om tot een kennissynthese te komen over de bijdrage die het meenemen van een huisdier kan leveren aan de kwaliteit van leven van mensen die verhuizen naar een verpleeghuis.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 14 van het lid Wendel (VVD) c.s. over middelen voor een implementatietraject vrouwspecifieke en -sensitieve aandoeningen

Voor het Kennisprogramma Vrouwspecifieke Gezondheid, dat ZonMw in opdracht van VWS uitvoert, is in totaal € 15 miljoen beschikbaar in de jaren 2024 t/m 2030. Het programma loopt van 2024 tot 2030, en is onderdeel van de Nationale Strategie Vrouwengezondheid, die in 2025 naar de Kamer is verzonden.

Binnen het programma worden onderzoeken gesubsidieerd naar onder andere vrouwspecifieke aandoeningen. Het is de inzet dat die kennis in de spreekkamer van huisartsen en specialisten beland, hier is ook binnen het programma aandacht voor. Nieuwe wetenschappelijke inzichten en knelpunten uit de praktijk dienen uiteindelijk te landen in professionele kwaliteitsrichtlijnen/standaarden. Het amendement stelt voor om € 0,5 miljoen vrij te maken voor een implementatietraject vrouwspecifieke en -sensitieve aandoeningen, waarbij de focus wordt gelegd op huisartsen. Dit kan aan het programma Vrouwengezondheid van ZonMw worden toegevoegd.

In het licht van het voorgaande laat het kabinet het oordeel aan de Kamer.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 15 van het lid Bikker (CU) over meer geld voor onderzoek naar post covid

Het ZonMw Post-COVID programma wordt verlengd tot en met 2031 en wordt aangevuld met € 2,8 miljoen. Dit staat ook beschreven in de PAIS-brief[1]. Er wordt een aanvullende subsidieronde geopend gericht op onderzoek naar behandelmogelijkheden voor post-COVID. De ronde wordt eind 2026/begin 2027 opgesteld, ten einde het besluit tot financieren eind 2027 te kunnen nemen.

De € 2,8 miljoen wordt besteed aan subsidiegeld ten behoeve van de te financieren projecten (€ 2 miljoen) en beheerskosten (€ 0,8 miljoen). Met het aanvullende bedrag kan het subsidieronde budget verhoogd worden in 2027 van € 2 naar € 3 miljoen. Dit biedt perspectief voor patiënten met post-COVID en vergroot de kans dat onderzoekers een voorstel indienen in de betreffende subsidieronde.

In het licht van het voorgaande laat het kabinet het oordeel aan de Kamer.

[1] TK dd 09 oktober 2026; Kenmerk 4520879-1104378-IZB

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 16 van het lid Claassen (Groep Markuszower) voor Bloed-traanvloeistof dementiediagnostiek

Dit amendement regelt dat in 2027 maximaal € 125.000 via ZonMw beschikbaar komt voor een verkenning naar de randvoorwaarden, benodigde stappen en impact van onderzoek naar biomarkers in de klinische praktijk, zoals bloed- en traanvochtdiagnostiek. Van het bedrag is € 25.000 bestemd voor het stimuleren van onderzoek naar epigenetische markers.

Binnen de Nationale Dementiestrategie (NDS) wordt al onderzoek gedaan naar tijdige diagnostiek en optimalisatie van diagnostische instrumenten van dementie gedaan, waaronder bloedbiomarkers. Daarnaast lopen er buiten de NDS en internationaal veel onderzoeken op dit terrein.

De gevraagde € 25.000 inzetten voor het stimuleren van onderzoek naar epigenetische markers past niet binnen de aard van dit amendement. Een verkenning (waar het amendement om vraagt) is een beleidsmatig traject dat kijkt naar de bestaande kennis en de snel opkomende praktijk. Het stimuleren van onderzoek naar epigenetische markers is daarentegen fundamenteel of toegepast onderzoek, wat verschilt van een beleidsmatige verkenning en daardoor hiermee niet verenigbaar is.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet het amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 17 van het lid Claassen (Groep Markuszower) over innovatiepilots op de meldkamers ambulancezorg

Om te zorgen dat de patiënt passende zorg ontvangt is goede meldkamerzorg van belang. Het meldkamersysteem voor politie, brandweer en ambulance gezamenlijk wordt gefinancierd vanuit de begroting van Justitie en Veiligheid. Voorzieningen die specifiek voor de meldkamer ambulancezorg zijn kunnen worden bekostigd uit de budgetten van de ambulancediensten (de Regionale Ambulancevoorzieningen, RAV’s). In deze budgetten is rekening is gehouden met de kosten van de rijdende dienst en van de meldkamerzorg.

Daarnaast zit er in het budget van de RAV’s een vrije marge, bedoeld voor innovaties, verbetering van zorgkwaliteit en prestaties. Hierover kan de RAV afspraken maken met de zorgverzekeraars. Met het aannemen van dit amendement zou sprake zijn van dubbele bekostiging van meldkamerzorg.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 18 van het lid Claassen (Groep Markuszower) over middelen voor een eerste landelijke ronde van de farmacogenetische paneltest bij 75-plussers met polyfarmacie

Farmacogenetica wordt in praktijk al ingezet. Bijvoorbeeld als patiënten ernstige bijwerkingen ervaren nadat zij een medicijn zijn gaan gebruiken (bijv. bij antispychotica) of voorafgaand aan de start van behandeling met chemotherapie. Als er een goede medische reden voor is, wordt het uitvoeren van farmacogenetisch onderzoek in principe door de zorgverzekeraar vergoed.

De eerder uitgevoerde quickscan naar de voor-en nadelen van brede implementatie van de DNA-medicatiepas liet nog veel bezwaren zien. Dat gaat bijvoorbeeld om de effectiviteit en kosteneffectiviteit en de implementatie.

Het kabinet financiert via ZonMw de P4CARE studie. Deze studie onderzoekt of huisartsen en apothekers patiënten met depressie of een angststoornis sneller effectief kunnen behandelen als zij vooraf een DNA-paspoort hebben gekregen. In dit onderzoek is specifiek aandacht voor doelmatige implementatie van de DNA-medicatiepas in de eerstelijn.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 19 van het lid Claassen (Groep Markuszower) over middelen voor een medisch dronenetwerk

Het kabinet waardeert de ambitie om met innovaties de zorg toegankelijker en doelmatiger te maken. Er lopen al verschillende proeven, waarin marktpartijen zelf investeren. Dat laat zien dat partijen zelf kansen zien om deze innovaties verder te ontwikkelen.

De meerwaarde en doelmatigheid moeten zich nog bewijzen. Het is primair aan zorgaanbieders en verzekeraars om succesvolle innovaties vervolgens binnen de reguliere zorgverlening en contractering een plek te geven. Het kabinet ziet daarom geen aanleiding voor aanvullende rijksfinanciering. Het voorstel kan binnen de huidige financiering en het huidige stelsel door partijen in het veld zelf worden opgezet.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 20 van het lid van Brenk (50PLUS) over middelen voor een 36-urige werkweek en betere arbeidsvoorwaarden voor het zorgpersoneel in Caribisch Nederland

Het kabinet begrijpt de wens van werkgevers en vakbonden voor een 36-urige werkweek. Tegelijkertijd vraagt dit om een zorgvuldig traject en voldoende beschikbaar personeel. Het kabinet wil deze wens betrekken in het onafhankelijke onderzoek naar arbeidsvoorwaarden en contractvormen in de zorg, zoals geadviseerd door de Commissie Zorg Caribisch Nederland. Dat gesprek is inmiddels opgestart met de zorginstellingen en gaat over de 36-urige werkweek en ook het gelijktrekken van de arbeidsvoorwaarden met Europees Nederland.

Op de uitkomsten van het onderzoek en de gesprekken met de zorgaanbieders wil het kabinet niet vooruitlopen. Op basis van het onderzoek en de gesprekken met de zorgaanbieders kan het kabinet vervolgens bepalen wat nodig en mogelijk is, ook financieel.

Dekking door het verhogen van de opbrengst van de aanpak zorgfraude wordt gezien als onwenselijk. Het kabinet wil fraude uiteraard hard aanpakken. Of dat echter leidt tot hogere opbrengsten bovenop de reeds ingeboekte 50 miljoen euro, is nu niet te stellen.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 21 van het lid van Brenk (50PLUS) over middelen voor het initiatief Maak Rimpels

Het kabinet zet in op het versterken van zorgzame buurten waarin mensen naar elkaar omkijken. Deze zorgzame buurten vormen bovendien een belangrijke basis voor zorg en ondersteuning, doordat mensen elkaar ondersteunen en helpen. In de recent naar de Kamer verstuurde Mantelzorgagenda 2027-2030 is ‘het versterken van een zorgzame samenleving’ een belangrijk onderdeel. Het nog op te zetten ondersteuningsteam moet de totstandkoming en verdere verspreiding van informele ondersteuningsnetwerken zoals Voorzorgcirkels en Maak Rimpels stimuleren. Het kabinet wil Maak Rimpels hier graag bij betrekken, zodat dit succesvolle initiatief verder uitgerold kan worden. Gemeenten hebben hierbij een verantwoordelijkheid voor structurele borging. Vanwege deze gemeentelijke verantwoordelijkheid is het niet doelmatig om vanuit het Rijk het initiatief Maak Rimpels een op zichzelf staande incidentele projectsubsidie te verstrekken.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 22 van het lid van Brenk (50PLUS) over het bieden van dekking voor een amendement over gordelroosvaccinatie voor WLZ-geïndiceerden

Gordelroos kan tot ernstige en langdurige pijn lijden. Het kabinet wil zich dan ook inzetten om zoveel mogelijk gevallen van gordelroos te voorkomen. Bij het AZWA zijn daarom middelen vrijgemaakt om vanaf 2027 aan alle mensen van 60 jaar vaccinatie tegen gordelroos aan te bieden. Daarnaast zet het kabinet tussen 2028 en 2031 zet het kabinet jaarlijks € 100 miljoen extra in om ook aan mensen van 61-69 jaar een vaccinatie aan te bieden.

Er zijn echter geen medische redenen om mensen met een Wlz indicatie voorrang te geven voor een gordelroosvaccinatie. Gordelroos is niet besmettelijk en wordt aanbevolen voor mensen met een verminderde afweer. De kans op een verminderde afweer neemt toe met de leeftijd.

Bij een Wlz indicatie gaat het om mensen die permanent toezicht en zorg nodig hebben, niet om mensen met een verminderde afweer. Mensen met een Wlz indicatie hebben daarom niet noodzakelijkerwijs meer kans op gordelroos dan mensen van dezelfde leeftijd zonder een Wlz indicatie.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 23 van de leden Diederik van Dijk (SGP) en Bikker (CU) over aanvullende middelen voor Kansrijke Start, specifiek gericht op de ondersteuning van kwetsbare zwangere vrouwen en hun kindje

Met dit amendement wordt een landelijke stimuleringsregeling gecreëerd voor de realisatie van nieuwe moeder-kindhuizen. Het kabinet ziet dit als een dubbele

financiering omdat gemeenten via de Wmo en de Jeugdwet al middelen krijgen om dergelijk aanbod in te kopen.

Daarnaast vraagt het amendement om de middelen in te zetten voor een landelijk fonds om financiële ondersteuning te bieden aan vrouwen die onverwacht zwanger zijn geraakt en zich in een sociaal kwetsbare situatie bevinden. Op lokaal niveau zijn er al verschillende initiatieven die vrouwen en gezinnen ondersteunen met praktische voorzieningen voor hun baby, zoals een kinderwagen, een bedje, kleding, luiers, etc. Een dergelijk fonds voor financiële ondersteuning aan vrouwen heeft daarnaast tot risico dat dit als inkomensondersteuning wordt gezien en conflicteert met mogelijke toeslagen die zij ontvangen.

Verder vraagt het amendement om extra middelen vrij te maken voor organisaties die (onbedoeld) zwangere vrouwen in een kwetsbare situatie ondersteunen als ook ruimte te creëren voor het inkopen van opvoedondersteuning voor jonge ouders. In de aanvullende middelen voor Kansrijke Start die beschikbaar zijn gesteld wil het kabinet ruimte creëren om dergelijke interventies in te kopen.

Tenslotte, de dekking van het amendement komt uit de middelen van ‘Jeugd en School’. Hierdoor blijven er geen middelen over voor een brede inzet op preventie zoals geformuleerd in het coalitieakkoord, waaronder de inzet op gratis schoolfruit in het PO en VO en het beleid op vapen en tabaksontmoediging.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 24 van het lid Dobbe (SP) over middelen om tijdelijk op meer plekken poliklinieken te openen die zich specifiek richten op het leveren van zorg voor vrouwspecifieke aandoeningen

Het kabinet heeft vorige week van de initiatiefnemers van de VSA-triagepoli van Amsterdam UMC gehoord dat deze poli bijdraagt aan snellere diagnose, minder zorg en minder verzuim. Dat levert werkgevers veel op! Het is belangrijk dat werkgevers hier de bal zelf oppakken, zoals het UMC Amsterdam heeft gedaan. Het kabinet ziet gelukkig ook dat meer ziekenhuizen dit goede voorbeeld volgen en dit ook belangrijk vinden.

Waar het gaat om passende zorg is het aan zorgaanbieders en verzekeraars om daar afspraken over te maken. Het kabinet heeft in de Kamerbrief inzake verdere uitwerking beleidsagenda passende zorg als norm, uitgebreid toegelicht welke stappen daartoe worden ondernomen. Deze uitwerking geldt ook voor vrouwspecifieke en vrouw sensitieve zorg.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 26 van het lid Dobbe (SP) over middelen voor kinderbrillen

Het kabinet onderschrijft het belang van toegang tot kinderbrillen. Het kabinet heeft daarom recent de subsidieregeling voor de kinderbrillen verlengd voor 2027. Een verhoging van de regeling kan de toegankelijkheid van kinderbrillen verder ten goede komen.

In het licht van het voorgaande laat het kabinet het oordeel aan de Kamer.

Amendement Kamerstuk 37020-XVI nr. 27 van het lid Keijzer (lid Keijzer) over middelen voor de ontwikkeling van moderne verzorgingshuizen

Dit amendement beoogt te regelen dat in de periode 2027-2030 € 220 miljoen vrij wordt gemaakt voor de ontwikkeling van moderne verzorgingshuizen.

De middelen op de VWS-begroting voor de stimuleringsregeling zorggeschikte woningen zijn om de betalingen voor aangegane verplichtingen uit de eerdere rondes (en de ronde die sluit op 18 december 2026) te kunnen honoreren. Op de begroting van de minister van VRO staan voor de periode 2027 t/m 2030 € 420 miljoen voor de opvolgers van de Stimuleringsregeling zorggeschikte woningen (SZGW) en voor de Stimuleringsregeling ontmoetingsruimten voor ouderen (SOO). Voor de jaren 2031 t/m 2036 is nog eens € 635 miljoen beschikbaar.

De wens van het lid Keijzer om meer zelfstandige woningen met ondersteuning & nabijheid van zorg én ruimte voor ontmoeting te realiseren sluit goed aan bij de doelstelling van de SZGW en SOO en hun opvolgers. Daarbij moet eveneens opgemerkt worden dat de opvolger van de SZGW zich richt op ouderen en mensen met een medische indicatie. Daarmee zijn voldoende middelen beschikbaar om het langer thuis wonen en de totstandkoming van nieuwe geclusterde woonvormen voor ouderen ook in de toekomst te kunnen blijven faciliteren.

Daarnaast blijkt uit het onderzoek van PWC naar de behoefte aan moderne verzorgingshuizen, dat de woonbehoefte van ouderen niet uitgaat naar zelfstandige wooneenheden met een beperkte focus op zorgverlening. Met de huidige inzet van het kabinet met betrekking tot de extra woningen voor ouderen wordt aan die behoefte voldaan.

In het licht van het voorgaande ontraadt het kabinet dit amendement.